

CODI DE VERIFICACIÓ	6X6U 7028 616G 3C1O 0WWF				
EXPEDIENT NÚM.	SGR/2024/6	DOCUMENT NÚM.	SGR18I0078	DATA	09-02-2024
ÒRGAN	SINDICATURA DE GREUGES DE SABADELL				
ASSUMPTE	SOF. Taxis adaptats				

SINDICATURA DE GREUGES DE SABADELL
Resolució: 33/2024
Data: 14/02/2024

Senyora Alcaldessa,

Tal i com recull la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la ciutat, a l'article XXVII, les Síndiques i els Síndics Locals han de poder servir com a mecanisme no sols de garantia dels drets de la ciutadania, sinó també de prevenció de la vulneració d'aquests drets i és per això que s'hauran de potenciar les actuacions d'ofici.

Amb aquest objectiu i a tenor de l'article 12 del Reglament de la Sindicatura municipal de greuges de Sabadell, on s'estableix l'àmbit d'actuació de la sindicatura, i a l'empара de l'apartat tercer del Reglament, on faculta al Síndic per actuar d'ofici, us faig arribar aquesta actuació d'ofici, **relativa a la manca de taxis adaptats a la nostra ciutat.**

I. Justificació de la meva actuació

Diferents persones s'han dirigit a la Sindicatura denunciant la mateixa problemàtica, que es tradueix en la impossibilitat manifesta de desplaçar algun familiar amb problemes de mobilitat en taxi, durant tots els dies de la setmana però especialment els caps de setmana. En ares a facilitar una resolució única a les diferents queixes, i que van en augment respecte, he decidit emetre aquesta a actuació d'ofici.

Alhora és una temàtica que em preocupa especialment, perquè amb aquest fet es vulneren molts més drets que els estrictament relacionats amb la mobilitat, i perquè en definitiva, tots els transports públics haurien d'estar adaptats, més enllà de les quotes i percentatges que estableix la llei.

II. Normativa aplicable, jurisprudència i bibliografia

- Constitució Espanyola
- Estatut d'autonomia de Catalunya
- Declaració Universal dels Drets Humans.
- Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.
- Pacte Internacional de Drets civils i polítics
- Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals
- Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat
- Llei municipal i de Règim local de Catalunya
- Codi de bones pràctiques administratives, de la Síndica de greuges de Catalunya.

- Convenció internacional dels Drets Humans de les persones amb discapacitat (ratificada per l'Estat espanyol el 2008).
- Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència
- Ordenança reguladora del serveis de taxi (urbà)
- Llei 9/2003, de 13 de juny, de la mobilitat
- Llei 19/2003, de 4 de juliol, del taxi
- Decret 135/1995, de 24 de març, de desplegament de la Llei 20/1991, de 25 de novembre, de promoció de l'accessibilitat.
- Reial decret 1544/2007, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i la utilització dels modes de transport per a persones amb discapacitat
- Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social. (vigent, àmbit estatal)
- Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat.

L'article 9.1 de la **Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat estableix que els estats membres han d'adoptar les mesures pertinents per assegurar l'accés de les persones amb discapacitat**, en igualtat de condicions amb els altres, a l'entorn físic, el transport, la informació, les comunicacions, etc., perquè puguin viure de forma independent i participar plenament en tots els aspectes de la vida. I l'article 20 indica que s'han d'adoptar mesures efectives per assegurar que aquestes persones gaudeixin de mobilitat personal amb tanta independència com sigui possible, i que s'ha de facilitar, la mobilitat personal de la forma i en el moment que desitgin a un cost assequible, entre altres mesures.

En l'àmbit europeu, també es recull la necessitat de garantir el transport i l'accés de les persones amb discapacitat a l'entorn físic en què tingui lloc la prestació del servei. Aquest marc, elaborat pel Comitè de Protecció Social, identifica l'accessibilitat com un dels principis generals de qualitat per a la provisió dels serveis socials en la Unió Europea.

A Espanya, l'article 49 de la Constitució estableix l'obligatorietat dels poders públics d'emparar especialment les persones amb discapacitat per al gaudi dels drets que aquest títol atorga a tota la ciutadania. I indica que s'ha de dur a terme una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració de les persones amb discapacitat, als quals s'ha de prestar l'atenció especialitzada que requereixin. Així, doncs, reconeix que la discapacitat no pot ser obstacle per a la plena titularitat i l'exercici efectiu i real dels drets fonamentals, en línia amb el que estableix la Convenció de les Nacions Unides.

La Llei 39/2006, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, estableix la necessitat de la promoció de les condicions necessàries perquè les persones en situació de dependència puguin portar una vida tan autònoma com sigui possible.

CODI DE VERIFICACIÓ	6X6U 7028 616G 3C1O 0WWF				
EXPEDIENT NÚM.	SGR/2024/6	DOCUMENT NÚM.	SGR18I0078	DATA	09-02-2024
ÒRGAN	SINDICATURA DE GREUGES DE SABADELL				
ASSUMPTE	SOF. Taxis adaptats				

III. Consideracions i valoracions

L'accessibilitat és un dret humà reconegut a diferents lleis i normatives (catalanes i estatals), convencions internacionals (ONU), així com per l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la Constitució espanyola. Els serveis de transport públic accessible són un element fonamental per garantir tant el dret a la mobilitat de les persones, com el dret al desenvolupament personal i ciutadà. Influeix de forma determinant en la inclusió de les persones amb discapacitat a tots els àmbits de la vida.

L'accessibilitat en tots els àmbits vitals, i especialment en el transport, facilita que les persones amb discapacitat puguin viure en forma independent i participar plenament en tots els aspectes de la vida. Per tant, l'adopció de mesures que identifiquen i eliminen els obstacles i les barreres d'accés són fonamentals.

Les administracions han de garantir que les persones amb discapacitat puguin desenvolupar d'una manera autònoma les activitats de la vida diària i disposar de les mateixes oportunitats que la resta de ciutadans. Tota persona té dret a l'autonomia i a la mobilitat personal i aquest dret, conjuntament amb el dret a la no-discriminació, obliga els poders públics a portar a terme polítiques actives que emparin especialment les persones amb discapacitat en el gaudi dels drets que la Constitució confereix a tots els ciutadans.

Els desavantatges que pot tenir una persona amb discapacitat tenen l'origen en les dificultats pròpies, però també i sobretot en els obstacles i les condicions limitadores existents en la societat. Per eliminar o reduir aquestes limitacions, les persones amb discapacitat necessiten garanties suplementàries per viure amb plenitud de drets i participar en igualtat de condicions que la resta de ciutadans en la vida econòmica, social i cultural del país.

L'Administració ha d'emparar especialment aquelles persones que per la seva discapacitat, context social o problemes d'accessibilitat de l'entorn no tenen una alternativa de mobilitat en el transport públic regular.

Per tant, l'accessibilitat universal és un element transversal que garanteix una sèrie de drets a les persones amb discapacitat. Els taxis accessibles, a més de propiciar un servei de transport segur, còmode i digne, també faciliten la inclusió de molta persones amb discapacitat en els àmbits educatiu, laboral, sanitari, de lleure i cultural entre d'altres.

El taxi adaptat és aquell vehicle convencional on s'han realitzat certes modificacions per poder atendre aquelles persones que tenen una mobilitat reduïda, i és en aquest sentit que

considero que totes les flotes haurien d'estar adaptades al 100% per garantir una accessibilitat universal.

En la tramitació del primer expedient que va arribar a la Sindicatura sobre aquesta problemàtica, vam demanar el preceptiu informe, i l'ajuntament –entre d'altres- ens va informar: “*respecte al nombre total de llicències de taxi al municipi de Sabadell, actualment disposa d'un total de 143 llicències de taxi, de les quals 5 llicències disposen d'un vehicle accessible adaptat per persones amb mobilitat reduïda, encara que són 3 els que estan adscrits al servei de guàrdies 24h*”. La normativa exigeix que “**a tots els municipis, els ajuntaments promouran que almenys un 5 per cent, o fracció, de les llicències de taxi corresponguin a vehicles adaptats, conforme a l'annex VII**”, per la qual cosa a Sabadell es troba per sota la normativa i, per tant, l'està incomplint. El total de vehicles adaptats disponibles no representa el 5% de la flota a que obliga la llei d'accessibilitat. En realitat, aquesta xifra no arriba al 3,5% (si considerem els taxis adaptats que hi ha) però representen el 2,1% si tenim en compte els que estan de guàrdia 24h. Per tant, tres taxis adaptats per una població d'uns 216.000 habitants resultat totalment insuficient. I més si tenim en compte que Sabadell juntament amb Sant Quirze del Vallès, conformen una de les àrees territorials de coordinació intermunicipal, perquè es tracta de dues zones on hi ha interacció i influència recíproca entre serveis de transport dels dos municipis, de manera que l'ordenació adequada del serveis transcendeixi els interessos de cada un dels municipis compresos en l'àrea. En aquest sentit el percentatge del 5% a aplicar, seria un total de població més elevat, el què suposa encara un menor número de vehicles disponibles per la població de Sabadell.

Per altra banda, l'article 38.2 del Reglament del taxi estableix que el taxista no pot negar-se a prestar el servei, ni a les persones usuàries de cadires de rodes, ni a les persones cegues acompanyades de gos pigall, ni per les cadiretes de nens. La disposició addicional quarta del mateix reglament estableix l'obligatorietat de col·laboració de les administracions públiques perquè, especialment, les persones usuàries amb cadira de rodes, puguin fer ús del servei de taxi. En aquest sentit, mentre la flota de taxis adaptats no arribi al 5% del total de vehicles de taxi, els vehicles adaptats queden exempts de l'obligació de respectar els dies de descans, sempre que s'utilitzin per a finalitats de transportar persones amb cadires de rodes. El problema rau en el fet que els vehicles no adaptats, poden tenir dificultats per al transport de les cadires de rodes; i malgrat tot, els taxistes, d'acord amb l'article 38, no s'hi poden negar. **La persona amb cadira de rodes, es veu obligada, a la pràctica, a demanar un taxi adaptat, i el simple fet de no poder requerir el taxi en condicions ordinàries, dissuadeix usuaris potencials d'utilitzar-lo, el què limita els seus drets fonamentals.**

Dels informes que se m'han fet arribar, constato que l'Ajuntament ha treballat en la promoció del manteniment i increment d'aquest servei amb mesures que ajuden a compensar els majors costos econòmics i de dedicació del taxi adaptat, a través d'ajudes, tant pel 2022 com el 2023, per sufragar el major cost de manteniment d'aquest tipus de vehicle; així com ajuts per l'adquisició de vehicles nous i per la transformació a vehicles de taxis accessibles. No obstant, són mesures que esdevenen insuficients per garantir els mínims que exigeix la llei, i els drets de la ciutadania.

CODI DE VERIFICACIÓ	6X6U 7028 616G 3C1O 0WWF				
EXPEDIENT NÚM.	SGR/2024/6	DOCUMENT NÚM.	SGR18I0078	DATA	09-02-2024
ÒRGAN	SINDICATURA DE GREUGES DE SABADELL				
ASSUMPTE	SOF. Taxis adaptats				

Per altra banda, se m'informa que un dels requisits per gaudir dels ajusts al taxi adaptat i que haurien de complir tres dels taxis que s'hi van acollir és que *“han estar adscrit a una ràdio emissora del servei de taxi i a més estar adscrits a un servei de guàrdies a l'emissora a la qual pertanyin, que de manera coordinada amb d'altres taxis adaptats permeti prestar a la ciutadania un servei continu, i sense reserva prèvia segons disponibilitat de vehicles, de dilluns a divendres de 8 a 20 hores, i amb reserva prèvia amb 24 hores d'antelació durant els dissabtes, diumenges i festius, així com en la resta d'horaris”*. El què no es compleix si tenim en compte el què ens han relatat les persones que han presentat una queixa a la Sindicatura. En aquest sentit cal una actuació coordinada i de control, per part municipal, per garantir la universalitat del servei.

Dues de les queixes que van originar aquesta actuació d'ofici, ens van relatar les llargues hores d'espera que van haver de transcorre fins que un taxi adaptat els va poder recollir. Vull posar de manifest, especialment, el cas de les persones que surten del Taulí –per una afecció, urgències, visita...etc- i que no poden preveure amb antelació la necessitat d'un taxi adaptat. En aquests casos, s'ha evidenciat que han esperat fins més de 8 hores a que un taxi adaptat els recollís, el què considero una flagrant vulneració dels seus drets. Recordo també un altre cas, d'una persona que va haver d'esperar a la Clínica de l'Aliança durant més de sis hores.

Finalment, cal un aposta per la col·laboració interadministrativa que es preveu a la disposició addicional quarta del reglament, a les empreses i cooperatives del taxi, de forma que, específicament per als serveis de taxi adaptat, empreses i cooperatives puguin compartir informació, per tal de servir l'interès general, que no és altra que el de poder oferir el màxim nombre de taxis adaptats, a les persones que els necessiten.

IV. Conclusions

Per tot, considero que l'accessibilitat universal en l'àmbit del transport, i en concret del taxi, passa perquè tots els vehicles estiguin adaptats, ja que es tracta d'un servei públic i com a tal s'ha de garantir a la totalitat de la població de forma universal, i més si pensem en l'envelliment de la població en general, i la major demanda d'aquest servei els pròxims anys i dècades. El què passa per tractar l'accessibilitat al servei del taxi com a bé comú que permeti millorar la qualitat del servei a la ciutadania, on prevalgui l'exercici del dret a la mobilitat de les persones per sobre de qualsevol altre interès.

V. Decisió i recomanacions

Atès l'article 22.1 a) del Reglament de la Sindicatura municipal de greuges de Sabadell, i després d'estudiar el cas, la decisió que he adoptat consisteix en resoldre que l'Ajuntament

no garanteix l'accessibilitat universal en l'àmbit del taxi a Sabadell, per tant, es vulneren els drets humans de les persones. He constatat doncs que la manca de diligència municipal, provoca un greuge en la ciutadania, i malgrat que des de l'ens local, s'han pres mesures, aquestes resulten insuficients per fer front a la llei, però sobretot a les necessitats de la ciutadania.

A banda del dret a l'accessibilitat i a la mobilitat, també s'estan vulnerant tot els drets vinculats a una mobilitat autònoma, com són el dret a la igualtat d'oportunitats, el dret al treball, a l'oci, a l'educació, a la salut, a la cultura, etc. Limitar aquest dret implicarà limitar molts drets, perquè resulta ser la porta d'entrada a molts altres drets. Si una persona no té llibertat de moviment, la resta dels seus drets queden mermats i sense accés als mateixos. També s'estan vulnerant: el dret a la protecció dels col·lectius i ciutadans més vulnerable; el dret general als serveis públics de protecció social, el dret a la circulació i la tranquil·litat a la ciutat, també el dret com a consumidors i usuàries d'aquest servei, i al dret a l'eficàcia dels serveis públics

És per tot que **RECOMANO** que es tinguin en compte les consideracions que he fet, i en base a elles, s'adoptin les mesures que l'Ajuntament consideri més adients, per definir les solucions més idònies i planificar la nostra ciutat, fent-la més accessible pel que fa a la problemàtica dels taxis adaptats i el transport públic en general.

Escartin Laurito, Josep
Síndic de Greuges de Sabadell
14/02/2024 10:07

CODI DE VERIFICACIÓ	6X6U 7028 616G 3C1O 0WWF				
EXPEDIENT NÚM.	SGR/2024/6	DOCUMENT NÚM.	SGR18I0078	DATA	09-02-2024
ÒRGAN	SINDICATURA DE GREUGES DE SABADELL				
ASSUMPTE	SOF. Taxis adaptats				

En relació a la vinculació d'aquesta resolució amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, considero que les recomanacions efectuades estan vinculades als següents ODS:

Objectiu 10. Reduir la desigualtat en i entre els països

Objectiu 11. Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles

Objectiu 16. Promoure societats pacífiques i inclusives per tal d'aconseguir un desenvolupament sostenible, proporcionar accés a la justícia per a totes les persones i desenvolupar institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells

Us sol·licito que, **en el termini màxim de dos mesos** a comptar des de la notificació d'aquest document -i de conformitat amb l'article 22.4 del Reglament de la Sindicatura municipal de greuges-, s'emeti l'oportuna resolució en quan a l'acceptació o no de l'esmentada recomanació.

Finalment, us agraeixo la confiança dipositada en aquesta institució, i quedo a la vostra disposició per qualsevol aclariment que pugueu necessitar.

Atentament,

Síndic municipal de greuges de Sabadell
Sabadell, a data de la signatura electrònica.